

Evviva la famiglia

Emilia Rutkowska

Scenariusz lekcji

**Poradnik metodyczny do programu nauczania
języka włoskiego dla III etapu edukacyjnego
liceum ogólnokształcącego i technikum (język I i język II)**

opracowany w ramach projektu:

„Tworzenie zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Redakcja merytoryczna: Beata Luc
Redakcja językowa i korekta: Eduexpert sp. z o.o.
Projekt graficzny i projekt okładki: Eduexpert sp. z o.o.
Redakcja techniczna i skład: Eduexpert sp. z o.o.

Weryfikacja i odbiór niniejszej publikacji: Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie

w ramach projektu: *Weryfikacja i odbiór zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy*

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl

Klasa, czas trwania zajęć:

II, 45–90 minut

Cele ogólne:

- ćwiczenie i utrwalanie słownictwa związanego z częściami ciała oraz członkami rodziny, opisem wyglądu osób, ich cech charakterystycznych, profesji,
- ćwiczenie zadawania pytań o członków rodziny, np. *Quanti figli ha Maria?*, *Che lavoro fa zio Antoni?*, *Quanti anni ha Oliviero?*

Cele operacyjne:

Uczeń:

- potrafi zadać pytanie o szczegół (wygląd, wiek, zawód),
- rozumie zadawane pytania (o wygląd, ubiór, wiek, płeć),
- zna i stosuje słownictwo z zakresu opisu członków rodziny, części ciała, opisu wyglądu, zawodu,
- opisuje członków rodziny wymyślonej na potrzeby lekcji.

Metody i techniki pracy:

- burza mózgów,
- mapa myśli,
- dyskusja,
- praca z materiałem wizualnym.

Formy pracy:

- praca w grupach,
- praca indywidualna,
- praca z całym zespołem klasowym.

Środki dydaktyczne:

- rzutnik lub plansza ze zdjęciem rodzin z różnych kreskówek/filmów,
- karton, kolorowe kartoniki oraz materiały piśmiennicze,
- Word lub Paint bądź Power Point (w przypadku lekcji zdalnych).

Opis przebiegu zajęć/lekcji

Część wstępna

1. Nauczyciel sprawdza listę obecności, pyta uczniów w języku włoskim o samopoczucie.
2. Nauczyciel prezentuje uczniom ilustrację (w przypadku lekcji zdalnej udostępnia ekran) przedstawiającą różne filmowe rodziny, np. Flinstonów, Mikaelsonów, a następnie pyta uczniów: *Cosa hanno in comune queste foto? Cosa hanno in comune queste famiglie?*
3. Uczniowie wymieniają swoje pomysły. Nauczyciel notuje ich sugestie w formie mapy myśli na tablicy w klasie lub tablicy udostępnionej online.

Część właściwa

1. Nauczyciel dzieli uczniów na grupy i wyjaśnia, że każda z nich będzie tworzyć drzewo genealogiczne swojej wymyślonej rodziny. Każdej rodzinie należy nadać nazwisko rodowe, a co istotne, ma to być rodzina obdarzona jakimiś supermocami. Uczniowie mają za zadanie narysować każdego z członków rodziny, nadać mu imię, określić jego stopień pokrewieństwa z innymi i kilka cech szczególnych/umiejętności. Pracując online, można podzielić uczniów na pokoje, czyli zaprosić ich do pracy w *breakout rooms*. Uczniowie omawiają wspólny pomysł, a następnie każdy może się zająć pracą nad daną postacią lub mogą to robić wspólnie, tworząc rysunek na wyświetlonej „kartce” w edytorze tekstu.
2. Uczniowie prezentują swoje rodziny na forum klasy, pozostali przeprowadzają wywiad, pytając o poszczególnych członków rodziny, np. *Chi è Mauro? Come si chiama marito di zia Berta? Quanti anni ha zio Luca?*
3. Z myślą o uczniach z ADHD (od ang. *attention deficit hyperactivity disorder*) lub dysleksją oraz innymi trudnościami w nauce, przed prezentacją na forum grupy można ich poprosić, aby z użyciem metody burzy mózgów wypisali kilka pytań, które mogą później zadać pozostałym grupom.

Część podsumowująca

1. Uczniowie prezentują wykonane przez siebie drzewo genealogiczne, a następnie odpowiadają na pytania dotyczące rodziny, która jest prezentowana. Nauczyciel może wcześniej ustalić z klasą limit zadawanych pytań. Przy grupie pracującej sprawniej można zastrzec, że pytania nie mogą się powtarzać, oraz urządzić konkurs na najciekawsze pytanie. W takiej sytuacji uczniowie przygotowują propozycje trzech pytań na trzech osobnych paskach kolorowego papieru. Pytania powtarzające się można wykorzystać, ale będą one niepunktowane lub słabo punktowane. Karteczki z wykorzystanymi pytaniami można umieścić na tablicy korkowej lub magnetycznej (pracując online, można dopisywać swoje pytanie na czacie lub na udostępnionej przez nauczyciela tablicy). Gdy każdy uczeń zada pytanie oraz uzyska na nie odpowiedź, nauczyciel odczytuje pytania jeszcze raz, a uczniowie głosują na najciekawsze z nich przez podniesienie ręki (w czasie lekcji online kamera powinna być włączona). Uczniowie nie mogą głosować na swoje pytanie.
2. W domu uczniowie przygotowują opis swojej lub wymyślonej rodziny (inne niż ta podana wcześniej podczas lekcji). Nauczyciel rozdaje uczniom kartę pracy – formularz z pytaniami o wiek, płeć, zawód i cechy szczególne każdego z członków rodziny. Uczniowie z mniejszym zasobem słownictwa mogą wypełnić formularz podstawowymi zwrotami lub przymiotnikami. Należy pamiętać, aby zostawić w formularzu odpowiednią ilość wolnego miejsca, która nie będzie ograniczać uczniów zdolniejszych w tworzeniu bardziej rozbudowanego opisu.

Komentarz metodyczny

Nauczyciel, szukając właściwych fotografii, może skorzystać z darmowych zdjęć do pobrania na stronach [Pixabay](#) lub [Freepik](#) (dostęp: 9.09.2022).

W celu włączenia do pracy uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE), w zależności od orzeczeń i opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, nauczyciel powinien wydłużyć czas na wykonanie ćwiczenia tym, którzy tego wymagają. Uczniom

z zaburzeniami koncentracji, dysleksją lub specyficznymi trudnościami w uczeniu się może zaproponować korzystanie ze słowników lub notatek z poprzednich lekcji.

Zaproponowane zadania rozwijają umiejętności uczenia się poprzez zarządzanie zdobytymi informacjami, przetwarzanie zdobytej wiedzy oraz korzystanie z wcześniejszych doświadczeń. Element zabawy pobudza kreatywne myślenie oraz poprawia atmosferę w klasie. Wyżej wymienione aspekty wpływają bezpośrednio na kształtowanie motywacji wewnętrznej uczniów do pracy na lekcji. Zadanie zwraca także uwagę uczniów na odmienne cechy prezentowanych postaci, a co za tym idzie – uczy tolerancji i akceptacji. Pod koniec wykonanego zadania warto podjąć z uczniami temat odmienności, tolerancji oraz pożądanych zachowań społecznych.

W celu łączenia wiedzy z różnych dziedzin nauczyciel może też poprosić uczniów o znalezienie przykładów wyrzutków przedstawianych w literaturze omawianej na języku polskim i scharakteryzowanie takiej postaci po włosku. Innym pomysłem jest wyświetlenie na następnej lekcji fotografii czarnej owcy i sprowokowanie rozmowy na ten temat. Nauczyciel może zapytać uczniów, w jaki sposób zaprezentowane zdjęcie wiąże się z poprzednim tematem dotyczącym rodziny. Może także naprowadzić uczniów zamieszczonym pod fotografią komentarzem: *Marco è una pecora nera*. Lekcja o rodzinie może także stać się inspiracją do przeprowadzenia lekcji wychowawczej.

W celu autoewaluacji uczniów, można poprosić ich o dokończenie następujących zdań:

- Dzisiaj nauczyłem/nauczyłam się...
- Dzisiaj zrozumiałem/zrozumiałam, że...
- Zaskoczyło mnie...
- Osiągnąłem/Osiągnęłam założony cel, ponieważ...

Istotny wpływ na motywację uczniów do nauki ma krótka końcowa refleksja na temat osiągniętych celów. Podczas ich wypowiedzi nauczyciel powinien wspierać mówiących informacją zwrotną, dotyczącą poprawności wyrażanych treści. Nie zawsze muszą być to komunikaty słowne – odpowiednie są także środki niewerbalnej komunikacji, takie jak mimika, wyraz twarzy czy głos. Oczywiście informacja ustna również będzie dla uczniów dobrą wskazówką.

Na zakończenie warto dodać, że zadaniem oceniania kształtującego podczas lekcji jest nakierowanie ucznia na właściwe tory, wskazanie mu jego mocnych strony oraz wsparcie i rada podczas popełniania błędów, będących koniecznym elementem nauki i rozwoju.

Emilia Rutkowska – magister filologii włoskiej. Nauczycielka języka włoskiego w Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącym Umiejętności Twórczych, Publicznym Liceum Ogólnokształcącym Politechniki Łódzkiej. Od 2009 roku lektor języka włoskiego, m.in. w Centrum Językowym Politechniki Łódzkiej oraz Ośrodka Doskonalenia Języków Obcych *Language Station* w Zgierzu. Inicjatorka corocznego Ogólnopolskiego Festiwalu Piosenki Włoskiej „San Sopočka Remo” w Centrum Zajęć Pozaszkolnych nr 2 w Łodzi. Administratorka i inicjatorka grupy „Italiano con Piacere” mającej za cel wspierać proces dydaktyczny.